

אלונה, רן בן סימון, חמוטל בר כהן, עידית גלעד, בר ערן, דוד רוזנברג

הגלריה החדשה בטדי, ירושלים
ינואר – פברואר 2022

ביכורים 3 מציגה עבודות חדשות מאת ששה אמנים ואמניות צעירים שסיימו לא מכבר את לימודיהם בבתי ספר לאמנות בירושלים והם מתגוררים בעיר ופועלים בה. בתערוכה מוצגות עבודות במדיה שונים כגון ציור, פיסול, מיצב וסאונד, על-פי תחומי העניין של משתתפיה.

העבודות, כל אחת בדרכה, מערערות על דפוסי חשיבה שנדמים כמקובעים בתרבות. אובייקט, סביבה או רעיון מטופלים ועוברים טרנספורמציות כאלה ואחרות המשנות את מהותם המקורית. במחוות גדולות כקטנות מביאה עימה ההמרה של היום-יומי, השגור והמוכר, רגעים פיוטיים, מלאי יופי ודמיון.

ביכורים הוא פרויקט דו-שנתי מטעם הגלריה החדשה בסדנאות האמנים בטדי, והמחלקה לאמנות בעריית ירושלים. במסגרת הפרויקט מוענקים תמיכה וליווי מקצועי לאמנים צעירים בירושלים מתוך רצון לעודד את היצירה האמנותית בעיר.

אלונה, Forget Me Not, 2022, מיצב פיסולי, טקסטיל, צינורות השקיה ממוחזרים, אבן חבונית, מידות משתנות

שרוולי בד גדולי ממדים, שיחזור אחד לאחד של אלה המשמשים לפינוי פסולת בנין, מפוזרים בקומת הגלריה ובאלום המרכזי של חלל התצוגה. השרוולים תפורים מעשה טלאים מאינספור שאריות בד שנערמו בסטודיו של האמנית וחוברו בקפידה תוך שמירה על צורתן המקורית. חתיכות הבד הצבעוניות, שונות בגודלן ובצורתן, נדמות לפיסות זיכרון ומעלות הרהורים על המצב האנושי. מקצהו של אחד השרוולים, כמו נפלט מתוכו, מציץ פרגמנט עשוי אבן חבונית עליו חרוטים שני פרחים. האינטרפרטציה לשרוולי הבניין רכה ונדמה שאין ביכולתה לשאת מסת חומר כבדה. אסוציאציות של סוף (הרס וכליה), שאינהרנטיות לתפקידם המקורי של השרוולים, עולות, לצד מחשבות על מחזוריות, איחוי ורפאות. נוצר מרחב פוטנציאלי לשחרור והיפרדות שמזמין להשליך את מה שאין בו עוד צורך ושאי אפשר לשאתו. המערך הפיסולי מתנסח כאתר הנצחה מאולתר, שחיים ומוות מקננים בו בנשימה אחת.

רן בן סימון, קצוות פרומים, 2022, עבודת וידאו ואנימציה, 15:00 דק'

בעבודת הוידאו קצוות פרומים מתקיים מפגש תרבותי בלתי צפוי על-פני ציר עלילתי בין מציאות לפנטזיה. במרחבים של מקדש שינטו עתיק יומין פוסעות שלוש נשים מערביות בגילאים שונים. הן הולכות באיטיות בגנים ובבית הקברות של המקדש, לגופן תלבושת מסורתית אותנטית בדומה לאלה שנהגו ללבוש נשים בעיר ארל בצרפת לפני כמאתיים שנה ויותר. נוכחותן של הנשים זרה במרחב ונדמה שיצאו מתוך אחד מצויריו של אנטואן ראספל (Antoine Raspal) בן המאה השמונה עשרה.

החיבור יוצר פסטיש סוריאליסטי שמתעצם לנוכח המקצב האיטי ופסהקול של שירת הציפורים המלווים את הנשים בהליכתן. בן סימון חותם את העבודה באנימציה תלת ממדית בה במהלך טרנספורמטיבי מתגלמות הנשים כציפורי לילה, מעין רוחות רפאים פנטזמטיות על-זמניות שומרות, המסוגלות לנוע בזמן ובמרחב. שפתה של העבודה אמנם בדיונית ובכל זאת היא מהדהדת כל-מפגש בין תרבויות הזרות זו לזו ומעלה מחשבות על המבט האירופצנטרי המכפיף והמנכס.

חמוטל בר כהן, מצולע משוכלל, מגבת נייר, חום גוף, 2022, גלגלי מתכת, חבלי ניילון, גליל מגבת נייר וחוט תפירה, שמיתת פיקה ועטי פיילוט שלווה חפצי רדי מייד מן המרחב הדומסטי הם מושאי חקירתה של חמוטל בר כהן. חבל כביסה מאורגן לצורה גאומטרית חזרתית, גליל נייר סופג נרקם בדוגמה אורנמנטלית מסורתית ושמיתת פיקה משמשת מצע לתיעוד מדידות חום גוף יומיות, במהלך שנה.

ברצפים של פעולות עמלניות, מוקפדות ומתוכננות פורעת בר כהן את הסדר וההיגיון של החפצים המוכרים. ערכם הפונקציונלי של האובייקטים מתבטל וגבולותיהם החומריים מאותגרים. המפגש הלא צפוי בין האובייקט המתועש, הזול והזמין, לבין מלאכות היד המסורתיות, הרפטיטיות המופעלות עליו (רקמה, ליפוף ועוד) מאפשר לחשוב מחדש על ערכו ומעמדו של החפץ השימושי כעת, לאחר הפעולה, כשערכים סנטימנטליים וסימבוליים מועתקים אליו. האובייקטים, השייכים לתחומי הניקיון והתחזוקה של המרחב הביתי, מעניקים לאמנית תחושה של שליטה ובטחון, שהולכת וגוברת במהלך הפרפורמטיבי עצמו. הפעולה העמלנית והרפטיטית פועלת כלחש, מרגיעה ומגוננת על המרחב הפרטי.

עידית גלעד, משקלו הכבד של התפוח, 2022, מיצב פיסולי, ברזל, ספוג, גבס, בד, עץ, מידות משתנות המיצב משקלו הכבד של התפוח של עידית גלעד הוא יחידה פיסולית קונסטרוקטיבית רבת אלמנטים. חלל בתוך חלל, המתהווה כמרחב מחייה המאפשר קיום של כלכלה אנושית בסיסית (שינה, רחצה ואכילה). גלעד מקיימת מפגשים מפתיעים וגרוטסקיים בין חומרים גולמיים כמו ברזל, ספוג, בד וגבס לבין אובייקטים קיימים (רדי מייד). המיצב מתכתב עם מרחבי קיום שנבנו באמצעים דלים ובחיפזון אולי בשעת חרום או משבר, משאריות של חומרי גלם, כמו גם עם סדרת ששת התאים של האמן אבשלום שהציעה צורה ופרשנות ליחידת מגורים לאדם אחד. בניגוד לאסתטיקה הגולמית והמגובבת המאפיינת את מרחבי הקיום הדלים ובשונה מאד מיחידות הדיור הלבנות של אבשלום, היחידה של גלעד שופעת מחוות רישומיות פואטיות ומהלכים פיסוליים מקוריים המשרטטים נרטיב אישי. ואף שהגוף האנושי אכן נעדר מן המיצב, סימנים של שחיקה, בלייה, פסולת והפרשות מעידים נוכחות של אדם או זוג פרטיקולרי שהיו שם.

בר ערן, פיסה, 2022, מיצב פיסול וסאונד, חול, אדמה, דשא, רמקולים, קבצי שמע, מידות משתנות רבים מן המבקרים באצטדיון טדי אינם מודעים לקיומם של שני מרחבים נוספים במתחם. תחנת כוח/חשמל ולצידה גן ירק מטופח ושופע נמצאים אף הם בצידו המערבי של המתחם. שלוש מערכות אוטונומיות אלה זרות זו לזו ושונות בתכלית ובכל זאת הן מתקיימות במקביל ומזינות האחת את השניה. תחנת הכוח מפעילה את האצטדיון, הגן מועשר מפסולת הדשא וחומרי הגיבון של המגרש ואפילו

הקולות שעולים מהמשחקים מלווים את מגוון הירקות בצמיחתם. בר ערן יוצרת הביטט מסוננת ואורגני מחומרי המקום. שכבות חול, אדמה ודשא (שנלקח מהאצטדיון בעונה הקודמת) לצד פסולת שמושלכת על-ידי עוברים ושבים ונערמת בסביבת האצטדיון, מהווים יחד מצע לפס קול דוקומנטרי רב שכבתי המתעד את המתרחש במתחם. 'פיסה' מתכתבת עם כל אלה – הלכלוך, הרעשים הטורדניים שבוקעים מתחנת הכח והטיפוח האובססיבי של כר הדשא עליו מתקיימים המשחקים – ויחד עם זאת מתקיימת כמרחב קונטמפלטיבי בו אפשר להתמסר להתבוננות פנימית שקטה ואינטימית.

דוד רוזנברג, Hovering, 2021-2022, אקריליק, שמן וספריי על בד, גדלים משתנים
סדרת הצוירים החדשה של דוד רוזנברג 'ללא כותרת' מורכבת מקומפוזיציות אקספרסיביות משתנות. כתמים, קווים ואלמנטים גאומטריים או אמורפיים מתלכדים על פני הקנבסים לדימויים מופשטים. הצבעוניות העשירה תומכת בתנועה הנמרצת של מערכי הצויר ומעצימה אותה. דלילות הצבע ואופן הנחתו על הקנבס מעידה על מהירות הפעולה המסתכמת לרוב בכמה שעות. מהלך ההפשטה עליו מושגת הצויר משווה לדימויים איכות פרגמנטרית. החיבור בין היחידות הצויריות השונות דומה לאופן בו מתפתחת שפה. הצבתם הסמוכה של הפרטים השונים היא כמו ניסוח תחבירי של משפט או פסקה. שפתו האידיוינקרטית של דוד מתהווה מתוך בחירה מודעת בחופש פעולה ושחרור התודעה. את מבטו הוא מפנה פנימה, אל נבכי הנפש והלכי הרוח בהם הוא שרוי ברגע של פעולת הצויר. מעשה האמנות מתקיים כמופע בו תחושות ורגשות מיתרגמים לצבע ולצורה.